

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константінов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агеєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді... ..	69
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини... ..	73
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартиросян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Янжула П.О. Гіперопіка та її вплив на формування залежної поведінки у дітей.....	119
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	

Секція 7. СТАТИСТИЧНІ ТА ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ЯКІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бугайова В.С. Сучасний стан ринку інформаційних технологій в Україні.....	122
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Грабовенко К.О. Вплив війни на розвиток будівництва в Україні.....	124
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Данилишина Д.О. Систематизація методів прогнозування у сфері туризму.....	127
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Захаров О.В., Гниря М.Д. Історія застосування актурний розрахунків.....	128
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Кошавка Я.Д. Зовнішня торгівля України із країнами Європи.....	130
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Кривошеїна Є.О. Ринок праці в умовах економічної кризи.....	132
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Купча О.В., Кірюхіна А.Д. Статистичний вимір ризику.....	134
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Маспанова Д.С. Ринок нерухомості як дзеркало економічних реалій суспільства.....	135
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Михайлов В.В. Можливості використання штучного інтелекту в бізнес-аналітиці.....	137
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Орловська А.О., Мареева Р.В. Використання показникових функцій в економічному моделюванні.....	139
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Очагіна Н.Ю., Грабовенко Н.М. Нормальні функції розподілу у бізнес-обстановці.....	140
Науковий керівник: к. ф.-м. н. Кирилова Л.О.	
Плетос Е.А. Вплив війни на рівень інфляції в Україні.....	142
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Погорелова М.Ю. Оцінка структури міжнародних резервів національного банку України за джерелами походження.....	144
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності.....	146
Науковий керівник: к. е. н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Сучасні дослідження та класифікація бізнес-процесів в системі управління.....	148
Науковий керівник: к. е. н., доцент Погорелова Т.В.	
Репченко А.Р. Вплив війни на стан вищої освіти в Одеському регіоні.....	150
Науковий керівник: к. ф.-м. н., доцент Шинкаренко В.М.	
Сіренко А.О. Стан зовнішньої торгівлі України у воєнні часи.....	152
Науковий керівник: к. е. н., доцент Милашко О.Г.	
Сіренко А.О. Трансформація торговельних зв'язків України: зміни у географічній структурі експорту та імпорту.....	154
Науковий керівник: к. е. н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Стариш С.О. Сучасні дослідження у галузі цифрової економіки та їх класифікація.....	156

Мартиросян В.А.
Здобувач 21 групи ФМОІТ
Ковальська Н.А.
К. філол. н., доцентка

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Сучасний ринок праці висуває високі вимоги до професіоналізму економістів. Вони повинні володіти не лише глибокими знаннями та навичками, але й певними психологічними якостями, які дозволяють ефективно адаптуватися до мінливих умов, приймати виважені рішення та успішно взаємодіяти з людьми. Проте процес професійного становлення майбутніх економістів є складним і багатограним, і потребує глибокого вивчення психологічних аспектів.

Існує ряд питань, на яких варто зосередити увагу, як от: недостатнє розуміння психологічних факторів, що впливають на успішність професійної діяльності економістів; відсутність ефективних методик розвитку психологічних якостей, необхідних для майбутніх економістів; необхідність адаптації освітніх програм до вимог сучасного ринку праці та розвитку психологічної компетентності студентів; важливість формування стресостійкості, вміння працювати в умовах невизначеності та здатності до швидкого навчання.

Дослідження психологічних особливостей професійного становлення економістів є важливим напрямом наукових досліджень. У наукових працях дослідники вивчали питання формування професійних умінь і навичок майбутніх економістів у процесі вивчення інтегративних фахових дисциплін; вивчали важливі якості професійного становлення сучасного фахівця, як от: креативність у професійній діяльності, самостійність у пошуку та засвоєнні нової інформації і нового професійного досвіду, а також вміння встановлювати контакт, орієнтуватися на національно-специфічні риси партнера, співпереживати і розуміти співбесідника тощо.

Отже, основні напрямки досліджень включають: визначення психологічних якостей, необхідних для успішної професійної діяльності економістів; розробку методик діагностики та розвитку цих якостей; вивчення впливу психологічних факторів на професійну адаптацію та кар'єрний ріст; аналіз психологічних аспектів прийняття економічних рішень.

Професійне становлення економіста – це складний і багатограний процес, що включає в себе не тільки оволодіння спеціальними знаннями та навичками, але й формування певних психологічних якостей [1]. До ключових психологічних якостей, необхідних для успішної професійної діяльності економіста, належать: 1) аналітичне мислення: економіст повинен вміти не лише збирати та аналізувати дані, але й виявляти глибинні закономірності, прогнозувати тенденції та розробляти стратегічні рішення. Це вимагає здатності до абстрактного мислення, вміння працювати з великими обсягами

інформації та бачити взаємозв'язки між різними економічними показниками; 2) системне мислення: здатність бачити проблему в цілому та враховувати взаємозв'язки між різними факторами; 3) критичне мислення: в умовах інформаційного перенасичення здатність до критичного мислення стає особливо важливою. Економіст повинен вміти оцінювати достовірність інформації, розрізняти факти та думки, а також формулювати обґрунтовані висновки; 4) комунікативні навички: економіст постійно взаємодіє з різними людьми – колегами, партнерами, клієнтами. Тому вміння ефективно спілкуватися, вести переговори та презентувати результати своєї роботи є надзвичайно важливим; 5) стресостійкість: здатність зберігати спокій та ефективно працювати в умовах стресу; 6) адаптивність: здатність швидко адаптуватися до змін та навчатися новому; 7) відповідальність: здатність брати на себе відповідальність за свої рішення та дії; 8) креативність: в умовах жорсткої конкуренції здатність знаходити нестандартні рішення та генерувати нові ідеї стає ключовим фактором успіху. Економіст повинен вміти мислити творчо, знаходити інноваційні підходи до вирішення проблем та бути відкритим до нових ідей [2, с. 20].

Розвиток цих психологічних якостей є важливим завданням освітніх програм для майбутніх економістів. Для цього можна використовувати такі методи: тренінги з розвитку аналітичного, системного та критичного мислення; рольові ігри та кейс-стаді для розвитку комунікативних навичок; практичні завдання, що вимагають прийняття рішень в умовах невизначеності; групові проєкти, що сприяють розвитку навичок командної роботи; вправи на розвиток емоційного інтелекту тощо [3, с. 13]. Важливим є також створення сприятливого психологічного клімату в навчальному закладі для розвитку самостійності, відповідальності та ініціативності здобувачів освіти.

Отже, професійне становлення майбутніх економістів – це комплексний процес, що вимагає розвитку не лише професійних знань та навичок, але й цілого ряду психологічних якостей. Сучасний ринок праці висуває високі вимоги до економістів, тому освітні програми повинні бути спрямовані на формування не лише компетентних фахівців, але й зрілих особистостей, здатних ефективно функціонувати в умовах невизначеності та постійних змін. Розвиток психологічних якостей – це не лише інвестиція в успішну кар'єру, але й внесок у формування особистості, здатної ефективно функціонувати в сучасному світі.

Список використаних джерел

1. Карпова О.О. Професійна підготовка особистості майбутнього економіста XXI сторіччя. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/147038045.pdf>.
2. Кокун О.М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія. К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агенство», 2012. 200 с. URL: <https://surl.li/qiksfi>.
3. Корват Л.В. Особливості розвитку професійно-психологічних компетенцій майбутніх економістів: дис. ... канд. психол. наук. Київ: 2012. URL: <https://mydisser.com/dfiles/08674825.doc>.